

Regionalt vækstparterskab 2013 mellem regeringen og Vækstforum Nordjylland

11. maj 2013

Dansk økonomi er fortsat udfordret. Der investeres ikke nok i danske virksomheder, og der bliver ikke skabt tilstrækkeligt med nye private arbejdspladser. Dette skyldes ikke kun den internationale økonomiske krise, men også at Danmark ikke er tilstrækkelig konkurrencedygtig. Regeringen har senest med Vækstplan DK taget et vigtigt skridt i retning af at forbedre konkurrenceevnen ved at sænke virksomhedernes omkostningsniveau og gennem en række initiativer at styrke produktiviteten. Samtidig styrker regeringens vækstplaner udviklingsmulighederne på større erhvervsområder, hvor danske virksomheder har international konkurrencekraft.

Vækstforum Nordjylland har ligeledes med sin regionale erhvervsudviklingsstrategi for 2010-2014 taget en række initiativer for at fremme ny vækst og jobskabelse i regionen, fx ved at styrke erhvervssamarbejder og regionale frontteknologier inden for energi, sundhed og transport.

Regeringen og Vækstforum Nordjylland er enige om, at den nationale og den regionale indsats for vækst og nye private arbejdspladser skal ses i sammenhæng, og at der er behov for bedre koordination både mellem de enkelte vækstfora og mellem den nationale og den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling. Derved opnås størst mulig effekt af de midler, der anvendes på området.

På den baggrund indgik parterne i forsommeren 2012 en aftale om et regionalt vækstparterskab og har bl.a. som led i udmøntningen af aftalen udarbejdet en fælles klyngestrategi, ligesom Vækstforum Nordjylland har bidraget med indspil til arbejdet i regeringens vækstteams, til strategien for at tiltrække og fastholde udenlandske virksomheder i Danmark og til evalueringen af kommunalreformen på området for regional udvikling. På innovationsområdet er der indgået aftale med Styrelsen for Forskning og Innovation om koordinering af den statslige vidempilotordning med den nordjyske isbryderordning. Hertil kommer initiativer, som fortsat er under udmøntning. Det gælder fx et tættere samarbejde mellem videregående uddannelser og erhvervslivet. Samtidig er koordination og samarbejde på tværs af vækstfora styrket på en række områder, fx via partnerskabet for sundheds- og sygehusinnovation og det Nationale Kontaktforum for Vækst i Vindmøllesektoren.

Parterne vil med denne aftale særligt sætte fokus på initiativer, der følger op på evalueringen af kommunalreformen og arbejdet i vækstteams mv. Parterne er på den baggrund enige om en række initiativer inden for tre indsatsområder:

1. Fælles opfølgning på regeringens vækstplaner mv.
2. Styrket sammenhæng mellem erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen
3. Styrket regional resultatopfølgning, arbejdsdeling og koordination

Parterne vil – med inddragelse af Danmarks Vækstråd – løbende overvåge fremdriften i aftalen om vækstparterskabet, der gennemføres inden for eksisterende økonomiske og administrative rammer.

1. Fælles opfølgning på regeringens vækstplaner mv.

Regeringen har som led i arbejdet med ny erhvervs- og vækstpolitik nedsat vækstteams på otte større erhvervsområder, hvor danske virksomheder har international konkurrencekraft. Vækstteams har fået til opgave at foretage et servicetjek af vækstvilkårene på de enkelte erhvervsområder. Arbejdet skal munde ud i konkrete bud på, hvordan vækstmulighederne for virksomhederne kan styrkes. På baggrund af anbefalingerne vil regeringen fremlægge konkrete vækstplaner på de enkelte erhvervsområder. Der er nedsat vækstteams for Det Blå Danmark, kreative erhverv-design, vand, bio og miljøløsninger, sundheds- og velfærdsløsninger, energi og klima, fødevarer, turisme og oplevelsesøkonomi samt IKT og digital vækst.

Parterne er enige om at iværksætte nedenstående konkrete initiativer, der følger op på arbejdet i vækstteams og de foreløbigt fremlagte vækstplaner og som er aktuelle i forhold til Vækstforum Nordjyllands arbejde med at udmønte sin erhvervsudviklingsstrategi. De kommende vækstplaner kan danne grundlag for yderligere konkrete samarbejdsprojekter mellem Vækstforum og regeringen, herunder eksempelvis om indsatsen på turismeområdet.

a) Det Blå Danmark: Maritimt Brancheudviklingscenter

Danske maritime virksomheder skal være godt rustet til at vokse globalt samtidig med, at de danske styrkepositioner inden for miljø- og klimavenlige løsninger samt off-shore udnyttes. Offshore-branchen er i vækst både i Nordsøen og i Arktis. Det giver gode muligheder for relaterede maritime aktiviteter som fx service- og supply-skibe og udvikling af maritimt udstyr og teknologi. Samtidig kan skibsfartens grønne omstilling skabe erhvervsmæssige muligheder for den grønne danske udstyrsindustri. Et maritime brancheudviklingscenter skal bidrage til at styrke den maritime udstyrs- og serviceindustri konkurrenceevne ved at kombinere forretningsudvikling med ordinære uddannelser, efteruddannelse og kompetenceudvikling samt forskning og udvikling på det tekniske maritime område. Der stiles efter at skabe et internationalt anerkendt maritimt miljø, der som teknologisk innovationslokomotiv tiltrækker virksomheder og kompetencer. Brancheudviklingscentret bygger videre på de erfaringer og kompetencer, der er opnået gennem det nationale maritime center for udvikling og drift, MARCOD. Der vil ske et samarbejde og en koordinering med den indsats for kompetenceopbygning og vidensspredning, som GTS-instituttet FORCE Technology udfører på det maritime område. Der kan endvidere bygges ovenpå den netop indgåede samarbejdsaftale mellem MARCOD og AAU. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Maritimt Brancheudviklingscenter.* Parterne vil integrere maritim uddannelse og produktudvikling, fx indenfor letvægtsmateriale, som er et væsentligt aspekt af skibsfartens grønne omstilling. Med Nordjyllands historisk tætte relation til det arktiske område (bl.a. Royal Greenland) kan et sådant center i samarbejde med Arktisk Center i Aalborg og AAU endvidere understøtte et øget samarbejde mellem Danmark og det arktiske område, hvor der forventes efterspørgsel efter maritime tjenesteydelser og stærke maritime søfartskompetencer.

b) Fiskeri og akvakultur

Region Nordjylland er erhvervmæssigt Danmarks største og mest specialiserede region for så vidt angår fiskeri og skaldyr. Erhvervets udvikling understøttes af en række stærke videninstitutioner, bl.a. Nordsøen Forskerpark i Hirtshals, DTU Aqua og Aalborg Universitet. For så vidt angår uddannelse inden for området er en række skoler og institutioner placeret i det nordjyske, hvilket er med til at sikre både formaliseret uddannelse og løbende kompetenceudvikling. Nordjylland er også repræsenteret i det nationale initiativ Madkulturen, og en afdeling for fisk og skaldyr er oprettet ved Nordsøen Forskerpark.

Vækstforum for Region Nordjylland har været med til at understøtte fiskeri og akvakultur, og fødevarerområdet generelt, som har været en af regionens fokusområder i hele perioden fra 2007 - 2013. En videreudbygning og fokusering af regionens fødevarerindsats omkring fisk og skaldyr kan skabe værdi for hele landets fødevarer virksomheder og være med til at udvikle nye virksomheder, produkter og processer. Indsatsen vil skulle ses i sammenhæng med og indgå i en arbejdsdeling med de øvrige regioner og på nationalt plan, herunder fx Innovationsnetværket Foodnetwork – Fødevarersektorens innovationsnetværk.

Der blev i 2012 indledt et samarbejde mellem parterne bl.a. på baggrund af rapporten *Udviklingsperspektiver for Akvakultursektoren i Region Nordjylland*, som blandt andet er støttet af Vækstforum Nordjylland, EU og Fødevarerministeriet. Rapporten beskriver, at Nordjylland rummer gode muligheder for at koble sig på den store globale vækst inden for akvakultur, og der vurderes at være regional mulighed for vækst og beskæftigelse både inden for primærproduktionen, den tilhørende forarbejdning heraf samt inden for udstyrsindustrien. Dertil kommer mulighed for at koble til turisme- og oplevelsesindustri.

Fødevarerministeriet og Miljøministeriet har igangsat et arbejde med at udarbejde en flerårig strategi for udvikling af akvakultursektoren i Danmark, der skal afløse den nuværende akvakulturstrategi for 2007-2013. Strategien forventes blandt andet at sætte fokus på de centrale udfordringer for vækst i sektoren, herunder bl.a. miljøreguleringen samt innovation og udvikling. Parterne er derfor enige om følgende initiativer:

- *Drøftelse af Region Nordjyllands indsats for fiskeri og akvakultur.* Vækstforum Nordjylland, Fødevarerministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet samt andre relevante aktører, fx Nordsøen Forskerpark, universiteter og uddannelsesinstitutioner, vil i 2013 drøfte, hvordan Nordjyllands indsats for fiskeri og skaldyr kan videreudvikles efter 2014. Vækstforum Nordjylland vil igangsætte en dialog med andre relevante vækstfora om, hvordan man kan styrke samarbejdet særligt i Vestdanmark med henblik på at sikre kritisk masse i indsatsen for fiskeri og akvakultur, og hvordan indsatsen kan være til gavn for virksomheder og arbejdstagere i andre regioner.

I arbejdet med den nye akvakulturstrategi i 2013 vil Vækstforum Nordjylland desuden blive inddraget som interessant. Vækstforum kan fx bidrage med henblik på at afdække mulige konkrete initiativer. Det kan være indsatser, der tilfører viden og kompetence til erhvervet, der styrker kompetenceudviklingen

inden for sektoren fx eksportkompetencer, etableringen af nye virksomheder og nye produkter samt skaber tættere samarbejde mellem de forskellige dele af erhvervet og udstyrsindustrien mv.

- *Dansk deltagelse i et Food KIC.* Parterne vil fortsætte arbejdet for, at EIT udbyder et Knowledge and Innovation Community (KIC) med fokus på fødevarer i 2014 samt at arbejde for en stærk dansk deltagelse. Et KIC er et offentlig-privat partnerskab med fokus på aktiviteter inden for forskning, innovation, uddannelse og entreprenørskab og udbydes af Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT). Regeringens arbejde for at fremme dansk deltagelse i et evt. KIC vil derfor bl.a. ske i løbende forhandlinger i Ministerråds- og Kommissionsregi. Erhvervs- og Vækstministeriet (evt. via markedsføringskonsortiet FOOD) og Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil invitere de regionale vækstfora og andre relevante parter til at drøfte mulighederne for at indgå i processen med at fremme etableringen af et KIC på fødevarerområdet og sikre dansk deltagelse heri.

c) Styrket vækst i de digitale, kreative erhverv

Udviklingen inden for IKT har skabt en hastigt voksende kreativ branche, der producerer computerspil, læringsspil, applikationer og andet indhold, der distribueres via digitale kanaler til forskellige medieplatforme, på smartphones, tablets og pc'er. De digitale, kreative erhverv har et stort vækstpotentiale, men der er behov for en indsats, der bl.a. styrker de digitale, kreative erhvervs markedsmodning, internationalisering og innovation med andre industrier.

I Nordjylland er der en række kompetencer omkring anvendelse af IKT. Det kommer bl.a. til udtryk i IT-forskning af høj international klasse på Aalborg Universitet, og tilstedeværelsen af en stærk innovativ gruppe af IKT-virksomheder organiseret i klyngen BrainsBusiness. Nordjylland har endvidere et velfungerende samarbejde med Midtjylland omkring digitale erhverv, bl.a. støttet af de to vækstfora. Dette arbejde vil blive fortsat.

Producentforeningen, det midt- og nordjyske initiativ Shareplay samt en række andre aktører arbejder på at etablere et landsdækkende klyngeprojekt - *Interactive Denmark* - der skal skabe vækst og arbejdspladser i spilbranchen og beslægtede kreative, digitale forretningsområder. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Styrke væksten i de digitale, kreative erhverv.* Regeringen og Vækstforum Nordjylland er enige om at arbejde for, at *Interactive Denmark* etableres i løbet af 2013 med en flerårig indsats til gavn for de digitale erhverv i hele Danmark. Regeringen har via Markedsmodningsfonden åbnet mulighed for, at initiativer som f.eks. *Interactive Denmark* kan søge om støtte til erhvervsrettede aktiviteter, på lige fod med andre ansøgere.

d) Bæredygtig energi

I Region Nordjylland er der en række succesfulde virksomheder inden for et bredt felt af energiløsninger; termisk bioenergi, stålkonstruktioner til VE installationer og et voksende miljø inden for brændselsceller.

Vækstforum Nordjylland har de senere år investeret i udviklingen af produktionen af el inden for såvel vind, bølge og brint-teknologi og regeringen har blandt andet støttet op om etableringen af testcenteret for bølgeenergi "Danish Wave Center" og Østerild testcenter for store vindmøller, der begge er placeret i Nordjylland.

Parterne er derfor enige om følgende initiativer:

- *Samarbejde inden for klima og energi.* Parterne vil fortsætte det brede samarbejde inden for klima og energi. I løbet af foråret identificeres konkrete samfundsudfordringer via INNO+ processen, der kan danne baggrund for at udpege områder, hvor der i fremtiden kan etableres innovationspartnerskaber fx indenfor innovative energiløsninger, bioøkonomi, transport og byudvikling. Parterne er enige om at sikre en løbende dialog mellem ressortministerierne og de regionale vækstfora om samarbejdsmuligheder i relation til pilotpartnerskaberne og de kommende innovationspartnerskaber, der skal bidrage til at løse samfundsudfordringer med nationalt og globalt sigte, jf. regeringens innovationsstrategi.
- *Udvikle forsyningsledet til bioøkonomi og bioenergi.* Parterne vil undersøge mulighederne for at udvikle og optimere teknologiske og logistiske løsninger i forsyningsledet til bioøkonomi og bioenergi inden for halm, biologisk affald fra fødevareproduktion, dagrenovation mv. som vil kunne forsyne bl.a. bioenergiproduktion. Indsatsen skal ses i sammenhæng med indsatsen i de andre regioner og på nationalt plan, herunder Innovationsnetværket for Biomasse, Inbiom.

e) Sundhedsinnovation

Regeringen fremlægger i maj måned en vækstplan for sundheds- og velfærdsløsninger, der vil skabe rammerne for, at Danmark i de kommende år står godt rustet til at omsætte de globale vækstmuligheder på sundheds- og velfærdsområdet til gavn for vækst og jobskabelse herhjemme.

Vækstforum Nordjylland har i sin erhvervsudviklingsstrategi ligeledes fokus på at udnytte det erhvervsmæssige potentiale i ny sundheds- og velfærdsinnovation.

Forskningsindsatsen inden for sundheds- og velfærdsområdet i Region Nordjylland er betydelig og udgør et prioriteret område. Årligt bruges der meget store beløb på forskning og udvikling med Aalborg Universitetshospital som primusmotor for den sundhedsfaglige forskning i regionen. Hertil kommer, at der på Aalborg Universitet forskes i højteknologi (IKT, sundheds- og robotteknologi) for at opnå forbedret diagnosticering, behandling, rehabilitering og pleje.

I sammenhæng hermed har vækstforum og regionen siden 2007 haft fokus på sundhedsteknologisk innovation, erhvervsfremme og kommercialisering af forskningsresultater. Konkret har Vækstforum for Region Nordjylland etableret EIR (Empowering Industrial Research) til at tiltrække sundhedsteknologiske virksomheder til regionen ved at tilbyde samarbejde om forskning og adgang til test af nye produkter via offentlige patientregistre.

Herudover har Region Nordjylland og Vækstforum i samarbejde etableret OSS (One Stop Shop) for virksomheder, der vil udvikle nye løsninger i relation til specielt det nye supersygehus og TeleCare Nord, der er det første fuldskalaforsøg i en hel region omkring monitorering af kronikere i eget hjem.

Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativer:

- *Styrkede rammer for offentlig-privat samarbejde om klinisk forskning.* Parterne er enige om at arbejde for at styrke den kliniske forskning, herunder rammerne for samarbejdet mellem sundhedsvæsenet, forskningsmiljøerne og virksomhederne. Regeringen vil udarbejde en handlingsplan for samarbejde mellem private og offentlige aktører om klinisk forskning. Handlingsplanen udarbejdes af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse i samarbejde med Ministeriet for forskning, Innovation og Videregående Uddannelser samt regionerne, private aktører og Nationalt Samarbejdsforum for Sundhedsforskning. Parterne er ligeledes enige om at fremme koblingen og samarbejdet mellem forskning og erhvervsudvikling på sundheds- og velfærdsområdet.
- *Offentlig-privat samarbejde om innovation.* Parterne er enige om at styrke mulighederne for, at det private erhvervsliv kan udnytte erfaringer og kompetencer indlejret i den offentlige sektor i Danmark på sundheds- og velfærdsområdet til udvikling af konkrete produkter, services eller nye innovative løsninger, der kan afsættes på det internationale marked. Derfor vil regeringen arbejde for at fremme udvikling af effektive og omkostningsfokuserede løsninger i ældreplejen og på andre kommunale velfærdsområder, herunder sundhedsområdet, som kan øge virksomhedernes incitament til at innovere.

I forlængelse heraf vil Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Erhvervs- og Vækstministeriet invitere Region Nordjylland og øvrige interesserede regioner til en drøftelse af muligheder for, at virksomheder får adgang til at omsætte offentlig viden og kompetence på sundheds- og velfærdsområdet til at udvikle, teste og afprøve nye og innovative forretningskoncepter i forbindelse med regionens milliardinvesteringer i sygehusbyggeri.

e) Samarbejde om udbredelse af bredbånd og mobildækning

Region Nordjylland har haft stor fokus på bredbåndsdækningen i regionen, da en velfungerende it-infrastruktur er helt afgørende for en fortsat positiv udvikling i regionen.

For at afklare problemstillingen har Region Nordjylland fået gennemført en analyse af bredbåndsdækningen i regionen. Analysen viser, at der er huller i dækningen i regionen, og at forskellen mellem dem der har god dækning og dem der har dårlig dækning bliver større. Dette sammenholdt med fremskrivning af behovet frem mod 2020 viser ifølge Region Nordjylland et billede af en region, hvor der sker en skævvridning.

Regeringen har stort fokus på at fremme bredbåndsudrulningen i hele landet. Med udspillet om *Bedre bredbånd og mobildækning i hele Danmark* har regeringen i marts 2013 lanceret 22 konkrete initiativer, som bl.a. skal fremme god adgang til højhastighedsbredbånd for husstande og virksomheder i hele Danmark – også i yderområder.

Med udgangspunkt i Region Nordjyllands analyse har regionen kunnet indgå i debatten om problemet med manglende dækning i regionen og konsekvenserne af dette. Således har man kunnet adressere konsekvenserne for erhvervet, bosætningen og udviklingen af offentlige digitale ydelser som f.eks. tele homecare. Herudover har Region Nordjylland indgået i dialog med flere kommuner om udfordringen og stillet sin viden om området til rådighed.

Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Lokalkendskab skal understøtte udbredelsen af bredbånd.* Vækstforum Nordjylland kan med udgangspunkt i sin analyse af bredbåndsdækningen og sit lokalkendskab bidrage til at identificere områder i regionen, hvor begrænset adgang til bredbånd med højere hastigheder er en hindring for erhvervsudvikling og bosætning. Vækstforum har som koordinerende enhed samtidig mulighed for at understøtte udbredelsen af bredbånd med højere hastigheder og mobildækning i områder med dårlig dækning, fx ved udbredelse af information, fælles planlægning i samarbejde med bredbåndsudbydere og intelligente, offentlige indkøb. Erhvervs- og Vækstministeriet og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har en stor viden på området, som vil kunne hjælpe regionerne med at identificere vækstforums muligheder. Erhvervs- og Vækstministeriet vil tage initiativ til et møde med Vækstforum og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter om de regionale muligheder for at fremme bredbånd- og mobildækningen i området. Som led heri vil parterne blandt andet drøfte, hvordan kommunerne i praksis vil kunne stille overkapacitet i allerede eksisterende kommunal IKT-infrastruktur til rådighed for udbydere af internetforbindelser. I dag kan en kommune – for at undgå værdispild – på visse betingelser lovligt sælge overkapacitet, hvis den kommunale aktivitet ikke er dimensioneret med det formål at varetage ikke-kommunale-opgaver, samt at den overskydende kapacitet af hensyn til løsningen af den kommunale opgave ikke kan afskaffes. Ved afgørelsen af, om en kommune lovligt kan sælge overkapacitet, indgår det efter praksis endvidere som et element i afvejningen, om opgaven i øvrigt varetages på en rimelig måde af private erhvervsdrivende. Det er endelig en betingelse, at kommunen sælger overskudskapacitet til markedsprisen.

f) Vækstløft til små og mellemstore produktionsvirksomheder

Danmark har en bred underskov af mindre og mellemstore produktionsvirksomheder. Internationale sammenligninger viser dog, at Danmark har sværere ved at skabe vækstvirksomheder end sammenlignelige lande. Det er vigtigt, at der skabes nye produktionsjob i Danmark.

Vækstforum Nordjylland har med Væksthus Nordjylland som operatør iværksat fire store programmer i perioden 2007-13, som alle har fokus på at støtte forretningsudvikling i små og mellemstore virksomheder. Programmerne har haft fokus på både ledelse, organisation, markedsudvikling og teknologi. I alt er der gennemført godt 1000 virksomhedsforløb med et samlet budget på over 400 mio. kr.

Parterne er enige om følgende konkrete initiativ:

- *Etablering af vækstprogram.* Parterne er enige om at etablere et vækstprogram for små og mellemstore produktionsvirksomheder, der udbydes via de regionale væksthuse i samarbejde med bl.a. universiteter og GTS'erne. Under vækstprogrammet tilbydes virksomhederne et indledende Væksttjek, hvor der bl.a. sættes fokus på forhold såsom fx automatisering, forretningsmodeller målrettet vækst, beskyttelse og kommercialisering af viden mv. Som opfølgning på væksttjekket vil virksomhederne kunne ansøge om medfinansiering til fx en konkret gennemgang af virksomhedens automatiseringspotentiale, ekstern rådgivning til beskyttelse af viden efter tysk forbillede, herunder udarbejdelse af patentansøgning mv.

Vækstprogrammet vil blive koordineret med andre relevante indsatser, herunder det kommende program for videnbaseret innovation i SMV'er (DK-SMV), jf. regeringens innovationsstrategi.

Programmet vil trække på de regionale erfaringer og tilpasses regionalt alt efter hvilken indsats, der allerede er gennemført eller planlægges gennemført på området. Der sigtes mod en landsdækkende indsats, der kan styrke produktiviteten og konkurrenceevnen i op til 1000 små og mellemstore produktionsvirksomheder.

g) Øget genanvendelse og ressourceeffektivitet på tværs af regioner og erhvervsområder

Den stigende efterspørgsel efter ressourcer har i en årrække presset råvarepriserne op, og evnen til at genanvende er således blevet et vigtigere konkurrenceparameter. Nye grønne forretningsmodeller med fokus på re-design af produkter og produktionsprocesser kan øge genanvendelse eller helt fjerne spild. Hvor der allerede er spild, viser erfaringer fra bl.a. Kalundborg og Storbritannien med industriel symbiose, at én virksomheds spildprodukt kan være en anden virksomheds ressource. Spildprodukter såsom halm, biologisk affald fra fx fødevarerproduktion, dagrenovation mv., kan bl.a. være en vigtig ressource. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativer:

- *Udbredelse af industriel symbiose.* Der er igangsat et nationalt program om mindre spild gennem industriel symbiose, hvor alle regionerne deltager. Vækstforaene skal bl.a. på basis af regionale erhvervsmæssige styrker hjælpe med at udbrede symbiosesamarbejder mellem virksomheder.
- *Fremme af grønne forretningsmodeller.* Der er etableret en Grøn Omstillingsfond. Parterne vil med afsæt heri indgå et samarbejde om et program, der kan bistå små og mellemstore virksomheder i deres udvikling fx vedrørende re-design af produkter og produktionsprocesser.
- *Fremme af bæredygtig biomasse.* Regionale vækstfora med særlige interesser i bio-området kan foreslå deltagere til det biopanel og det partnerskab for bæredygtig biomasse, der nedsættes i regi af regeringens vækstplan for vand, bio & miljøløsninger i løbet af 2013.

2. Styrket sammenhæng mellem erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen

Virksomhederne har brug for adgang til kvalificeret arbejdskraft for at kunne skabe vækst og flere arbejdspladser. Arbejdskraftudbuddet skal derfor bedst muligt matche efterspørgslen fra virksomhederne for at bidrage til at reducere ledigheden. Erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen er delt mellem en række offentlige aktører. For at styrke aktørernes indbyrdes samarbejde og den virksomhedsrettede indsats vil parterne i 2013 sætte fokus på tre forhold:

Beskæftigelse i Danmark ved større anlægsprojekter

Parterne vil arbejde for at understøtte udviklingen af kompetent, dansk arbejdskraft for dermed at fremme dansk beskæftigelse ved etableringen af planlagte anlægsprojekter som større sygehusbyggerier og infrastrukturprojekter, som fx Femern Bælt, metrobyggeri, jernbaner, motorveje, letbaner mv. Beskæftigelsesministeriets ekspertudvalg vedrørende kvalifikationsbehov og uddannelsesinitiativer for ledige er pt. i gang med at kortlægge arbejdskraftbehovet set i lyset af de store infrastrukturinvesteringer med henblik på at kunne komme med anbefalinger om uddannelsesinitiativ for ledige. Parterne er enige om:

- *Implementering af relevante initiativer fra Beskæftigelsesministeriets ekspertudvalg vedrørende infrastrukturinvesteringer og kvalifikationsbehov og uddannelsesinitiativer for ledige.* Efter ekspertudvalget har afgivet sin rapport og anbefalinger til regeringen, drøftes de relevante initiativer af de regionale vækstfora og de regionale beskæftigelsesråd med henblik på, hvordan man bedst muligt kan understøtte implementeringen af de relevante initiativer. Den regionale indsats kan fx bidrage til koordineret opkvalificering af arbejdsstyrken via midler fra Socialfonden.

Styrket samspil mellem vækstfora og beskæftigelsesråd

Vækstforum og Beskæftigelsesrådet i Nordjylland har etableret et godt samarbejde og på sekretariatsniveau holdes der en tæt og koordinerede kontakt. Parterne ønsker at styrede dette samarbejde yderligere og er derfor enige om følgende initiativ:

- *Samarbejde mellem Vækstforum og det regionale beskæftigelsesråd.* Parterne er enige om, at sekretariaterne for vækstforum og beskæftigelsesregionens sekretariat fortsat skal styrke og udvikle samarbejdet og er i dialog om udviklingen af relevante projekter, således at opkvalificering og beskæftigelsespolitiske overvejelser i den tidlige udviklingsfase indtænkes i relevante regionale erhvervsfremmeprojekter. Vækstforum vil senest i foråret 2014 indgå en aftale med det regionale beskæftigelsesråd om et operationelt samarbejde herom. Beskæftigelsesrådet og det regionale vækstforum vil desuden fortsat være gensidigt repræsenteret.

Styrket koordination i kontakten til virksomheder

Parterne er enige om at sikre større sammenhæng i den virksomhedsrettede kontakt fra offentlige erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesaktører, med henblik på at styrke koordination og større effekt i indsatsen. En række aktører anvender i dag kunde-kontaktsystemer, der gør det muligt for de offentlige aktører at få kendskab til andre offentlige aktørers kontakt til private virksomheder. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Styrket koordination og samarbejde om det virksomhedsopsøgende arbejde.* Erhvervs- og Vækstministeriet vil indkalde til en drøftelse om koordination såvel i det virksomhedsopsøgende arbejde som ved registrering i forbindelse med opkvalificerings- og beskæftigelsesindsatsen. Væksthusenes kunderegistreringssystem (CRM), og andre systemer fx på erhvervsskolerne, vil blive overvejet som udgangspunkt for en sådan registrering.

3. Styrket regional resultatopfølgning, arbejdsdeling og koordination

Evalueringen af kommunalreformen viser samlet set, at intentionerne med etableringen af de regionale vækstfora i vid udstrækning er blevet indfriet. Vækstforas regionale erhvervsudviklingsstrategier har skabt et tydeligere strategisk fundament for de regionale indsatser for vækst og erhvervsfremme. Evalueringen af kommunalreformen peger dog også på behovet for at styrke den regionale resultatopfølgning, arbejdsdeling og koordination blandt statslige, regionale og lokale aktører. Derfor vil parterne i 2013 sætte fokus på tre forhold:

Øget fokus på effekt

Vækstforaene har generelt fået et større fokus på resultater og effekt, og der anvendes betydelige ressourcer på opfølgning og evaluering. Evalueringen af kommunalreformen peger dog på, at det fortsat er en udfordring for alle regionale vækstfora, at kvantificere og dokumentere resultaterne af vækstforas indsatser for vækst og erhvervsfremme. Vækstforums Nordjylland har iværksat sit eget effekt og evalueringssystem bestående af både midtvejs- og slut-evalueringer og vækstforums analyse viser, at der i perioden 2007-2013 er skabt 10.000 nye arbejdspladser. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativer:

- *Forny samarbejdet om evaluering og effektmåling.* Parterne vil forny samarbejdet mellem de regionale vækstfora, Erhvervs- og Vækstministeriet og

Danmarks Statistik med henblik på løbende at kunne overvåge og dokumentere vækstforas resultatskabelse, på linje med hvad der gøres i statslige indsatser. Dokumentationen kan blandt andet, hvor det er relevant, ske på baggrund af allerede indsamlede CPR- og CVR-numre. Disse informationer om deltagende virksomheder og personer i regionale projekter samles i en fælles database, der vil gøre det lettere at evaluere og sammenligne effekterne på tværs af forskellige typer af indsatser. Ved at bruge CPR- og CVR-numre reduceres indrapporteringskravene fra deltagerne, da en række oplysninger kan indhentes i Danmarks Statistiks databaser.

- *Udvikling af effektkæder frem mod strukturfondsperiode 2014-2020.* Parterne vil samarbejde om den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling med fokus på den kommende strukturfondsperiode 2014-2020. I samarbejdet sættes i 2013 særligt fokus på at udvikle effekt-kæder, som de danske strukturfondsprogrammer opbygges om, samt at øge fokus på effekt i etableringsfasen ved nye projekter.

Øget hjemtag af forskningsmidler fra EU

Parterne aftalte i 2012 at samarbejde om at styrke innovationskapacitet og forskning som udviklingsdynamo. Fra 2014-2020 forventes flere midler til en række af EU's forsknings- og innovationsprogrammer. I forlængelse heraf og med afsæt i regeringens innovationsstrategi, vil parterne særligt samarbejde om at styrke hjemtagningen af EU-midler til forskning og innovation. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Styrke koordinationen i hjemtagningen af EU-midlerne.* Med innovationsstrategien skal der etableres et styrket samarbejde, "EU-DK Support", der skal understøtte den danske deltagelse i EU-programmer inden for forskning, innovation, erhvervsudvikling og iværksætter. Samarbejdet skal sikre, at danske forskere og virksomheder får velkvalificeret, effektiv og rettidig hjælp og rådgivning i deres EU-arbejde, samt at danske forskere og virksomheder får overblik over mulige EU-støttemuligheder. Parterne er enige om, at der i 2013 udarbejdes en aftale, der skal beskrive EU-DK Supports services fra 2014. Erhvervs- og Vækstministeriet samt Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil sammen med de rådgivende aktører, herunder de regionale vækstfora definere, hvordan EU-rådgivningen kan samtænkes i praksis.

Koordinere statslige og regionale forsknings- og innovationsprogrammer

Virksomheder, der ønsker at forske og innovere, har i dag adgang til en række programmer og ordninger i både internationalt, statsligt og regionalt regi. Der er taget en række initiativer for at modernisere og undgå overlap i disse programmer og ordninger. Der er dog behov for yderligere koordination. Denne koordination skal ske på baggrund af innovationsstrategiens målsætning om at gennemføre en forenklingsspakke for alle offentlige innovationsordninger med udgangspunkt i de dertil hørende fire fælles principper. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Samarbejde om en effektiv, styrket innovationskapacitet.* Parterne vil indgå konkrete aftaler om i videst muligt omfang at benytte de fire fælles principper igennem samarbejdsaftaler mellem innovationsordninger i regionalt og statsligt regi. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser og Erhvervs- og Vækstministeriet vil i 2013 invitere vækstfora og relevante fagministerier til dialog om udmøntningen af de fire principper og udviklingen af et nyt samlet program for videnbaseret innovation i SMV'er.

Udvikling, professionalisering og internationalisering af de danske klynger

Parterne har som led i innovationsstrategien nedsat et Forum for klynge- og netværksindsatsen. Forummet skal understøtte klyngeudviklingen i Danmark og sikre sammenhæng og synergi mellem lokale, regionale, nationale og internationale klyngeindsatser. I dette forløb opfordres parterne til i fællesskab at have en dialog om klarere arbejdsdeling for derved at skabe grundlag for, at klyngerne opnår kritisk masse, samt for at undgå en spredt og ukoordineret indsats blandt klyngerne. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Udmøntning af strategi for samarbejde om Danmarks klynge- og netværksindsats.* Parterne vil samarbejde om at fremlægge og implementere en strategi for samarbejde om klynge- og netværksindsats. I forlængelse af dette vil parterne professionalisere og sikre sammenhæng og synergi mellem lokale, regionale, nationale og internationale klyngeindsatser og innovationsnetværk.

Styrke sammenhæng mellem regionale og lokale erhvervsudviklingsindsatser i landdistrikter

Parterne er enige om at skabe en bedre sammenhæng mellem de regionale og de lokale udviklingsstrategier med erhvervs- og vækstrettet fokus samt udnytte mulighederne for fælles projekter, så koordineringen i de regionale og lokale udviklingsstrategier øges. Parterne er derfor enige om følgende konkrete initiativ:

- *Sammenhæng i regionale og lokale udviklingsstrategier.* Parterne er enige om, at de regionale vækstfora får sæde i udvælgelseskomiteen for udpegning og godkendelse af lokale aktionsgrupper og deres lokale udviklingsstrategier for ny programperiode 2014-2020 under landdistriktsprogrammet og fiskerifondsprogrammet. Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter forventer, at udvælgelseskomiteen nedsættes efteråret/vinter 2013/2014.
- *Dialog om det kommende landdistriktsprogram.* Det kommende landdistriktsprogram vil blive udarbejdet i et tværministerielt samarbejde efter inddragelse af interessenter, herunder også de regionale vækstfora. Såvel Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter som Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har løbende kontakt til partnerskabet.